

Zápis ze 146. jednání Komise pro hodnocení výzkumných organizací

konaného dne **12. září 2022 od 13.00 hod.** dle dohody na předchozím jednání online via aplikaci Webex.

Jednání se zúčastnili: prof. Ing. Štěpán **Jurajda**, Ph.D. (předseda), prof. Ing. Petr **Dvořák**, CSc., RNDr. Miloslav **Frýzek**, prof. RNDr. Ing. František **Kocourek**, CSc., doc. RNDr. Stanislav **Kozubek**, DrSc., prof. RNDr. Tomáš **Polívka**, Ph.D., prof. MUDr. Josef **Syka**, DrSc., prof. Ing. Michael **Šebek** DrSc., prof. MUDr. Pavel **Ševčík**, CSc., prof. Ing. Bohumír **Strnadel**, DrSc., Mgr. Ing. Kateřina **Miholová**, Ph.D. (tajemnice KHV), Mgr. Michal **Nekorjak** (host), Ph.D., Ing. Lucie **Rulíková** (host), Ing. Miroslav **Rychtařík** (host), Mgr. Jana **Frantíková** (host)

Omluveni: doc. Ing. Jaroslav **Machan**, CSc., Ing. Karel **Vejražka**, Ph.D., prof. PhDr. Pavel **Janoušek**, CSc., Dr. **Bajgar**,

Komise byla usnášeníschopná.

Pro jednání Komise byl předem navržen program, podklady pro jednání Komise byly rozesílány průběžně e-mailem.

Projednávané body:

- 1) Zahájení, schválení návrhu programu, schválení zápisu ze 145. jednání KHV
- 2) Volba místopředsedy/místopředsedkyně KHV
- 3) Informace z 381. zasedání Rady *[členové Rady]*
- 4) Hodnocení účelové podpory *[T. Polívka, M. Bajgar, F. Kocourek]*
 - a) Aktualizace koncepce VaVal MŽP
 - b) ERC CZ
- 5) Implementace Metodiky 2017+ *[Š. Jurajda, T. Polívka, K. Miholová]*
 - a) Informace o aktuálním stavu hodnocení na národní úrovni podle M17+
 - b) Výstupy z hodnocení v Modulu 1 v 5. kole hodnocení
 - c) Výstupy z hodnocení v Modulu 2 v 5. kole hodnocení
 - d) Aktualizace klasifikace oborů podle OECD (Frascati manual)
 - e) Personální složení Komise
 - f) PS k Modulu 1 (AVU, ČR, RVŠ)
 - g) Oborová portfolia VO
 - h) Příklady dobré praxe v hodnocení
- 6) Informace o hodnocení velkých výzkumných infrastruktur *[Š. Jurajda, T. Polívka]*
- 7) IS VaVal *[M. Rychtařík]*
- 8) Různé
- 9) Závěr

Ad 1) Jednání zahájil prof. Polívka. KHV schválila zápis z předchozího jednání i program dnešního jednání.

Ad 2) Prof. Polívka vyzval přítomné, aby podávali své návrhy pro volbu místopředsedy/místopředsedkyně KHV. Ing. Rulíková spustila hlasování tajnou volbou, prof. Jurajda byl zvolen místopředsedou KHV 7 hlasy z celkového počtu 8 přítomných členů KHV. Volba je platná.

Ad 3) Na posledním jednání Rady byly ke zveřejnění schváleny výstupy Modulu M1. Z posledního zasedání Rady vyplývá, aby se KHV zasadila o zkvalitnění externích hodnotitelů a posudků. Prof. Polívka dále sdělil, že na březnovou Radu se plánuje příprava informace o stavu implementace včetně implementace závěrů pracovní skupiny pana doc. Machana.

Prof. Polívka dále informoval o:

- schválení nákupu dat pro další kolo hodnocení;
- jmenování nových členů výzkumné a vědecké rady TA ČR;
- o rozhodnutí o návrhu na udělení ceny Česká hlava pro prof. RNDr. Petr Pyška, Ph.D.

Ad 4a) Prof. Polívka poděkoval prof. Kocourkovi za zpracování Vyjádření k Aktualizaci koncepce VaVal MŽP. Prof. Kocourek sdělil, že koncepce je napsána velmi kvalitně. Upozornil, ale na několik kritických bodů. Ve svém posudku pominul, že koncepce MZe a MŽP nejsou provázané. Mezi technické nedostatky patří absence doby platnosti. Z koncepce ani příloh není zřejmé, jak jsou zohledněny priority. Prof. Kocourek doporučuje materiál schválit. Dr. Miholová informovala, že tento materiál je předkládán na Radu a jedním z podkladů je i vyjádření členů KHV. **Vyjádření bylo schváleno všemi přítomnými členy KHV.**

Ad 4b) Vyjádření k programu ERC CZ připravil dr. Bajgar. Prof. Polívka informoval, že MŠMT žádalo o prodloužení programu ERC CZ do roku 2032, z důvodu uvedení do souladu s programovacím obdobím Horizont Evropa (2021-2027), kdy se předpokládá, že se i v roce 2027 budou vyhlašovat granty pro ERC. V rámci žádosti je vznesen i požadavek na navýšení podpory. Prof. Polívka sdělil, že KHV souhlasí s prodloužením programu a požadavkem na navýšení navrhované podpory. Doporučuje, aby MŠMT vyhodnocovalo dopady programu také ve srovnání s ostatními podobnými programy. **Vyjádření byl schváleno všemi přítomnými členy KHV.**

Prof. Kocourek vznesl dotaz, zda již byl předložen k projednání program Země II. Upozornil, že se sám nemůže zúčastnit přípravy vyjádření KHV, jelikož je spoluvůrcem. Dr. Miholová informovala, že program byl doručen a bude předložen KHV k vyjádření. Mohl by se jím zabývat dr. Vejražka. Prof. Polívka dále doporučil doc. Machana. Prof. Jurajda doplnil, že Evropská komise nabízí národním státům možnost si nechat od OECD vyhodnotit programy účelové podpory. Momentálně jsou dojednávány analýzy pro program TA ČR, MPO a případně MZ.

Ad 5a) Dr. Miholová informovala, že se podařilo finalizovat výstupy z Modulu 1, následně byly schváleny Radou a zveřejněny. Upozornila, že se řešilo dost problémů v důsledku výměn vedení panelů i panelistů. V současnosti se připravují výstupy z Modulu 2, kde se letos poprvé nejedná o pouhou bibliometrii WOS a SCOPUS, ale dělá se navíc analýza i nad RIVem z hlediska autorské struktury. Nyní jsou předloženy výstupy na nadcházející Radu. Ke konci roku se chystají Tripartity. Prof. Polívka upozornil, že někteří noví předsedové nebyli dříve ani členy panelu a jako možnost pro úpravu postupu pro volbu předsedy. Dr. Miholová informovala, že z 6 předsedů bylo

5 vyměněno. Radu lze požádat, aby nadále volila předsedy, kteří mají předchozí zkušenosti z činnosti v Odborných panelech podle M17+..

Ad 5b-c) O výstupech informoval doc. Kozubek. Doporučil další kalibraci hodnocení výstupů mezi obory i panely, pozastavil se nad tím, že v některých panelech bylo hodnocení N využíváno více než v jiných. Upozornil na přetrvávající nízké procento zahraničních účastníků v řadě panelů. Prof. Polívka sdělil, že nelze přesně předem definovat, co je dostatečně vysoký podíl dané organizace na přihlašovaném výsledku. K výstupům je třeba přistupovat individuálně, to ale proces peer review vyžaduje ze své podstaty. Z 2600 výsledků bylo pouze 65 výsledků označených N. Členové příslušných panelů jsou připraveni své rozhodnutí dále komentovat. Prof. Jurajda navrhl, že by členové Rady měli sami oslovovat zahraniční hodnotitele. Dr. Miholová navrhla, aby se v dalším kole oslovili adresně členové Odborných panelů k získávání zahraničních hodnotitelů. Prof. Polívka sdělil, že přišla žádost o zrušení analýzy SCOPUS v panelech 5 a 2. Upozornil, že v panelu 2 byla analýza SCOPUS původně požadována pracovní skupinou. Vzněl tedy požadavek na předsedu panelu 2, aby svůj návrh upřesnil. Doc. Kozubek otevřel problematiku publikování v MDPI. Prof. Polívka informoval, že toto téma zařadí na některé další jednání KHV, navrhl, aby byl zařazen také bod Open Access.

Ad 5d) Vyskytuje se několik podnětů k nedostatečnému pokrytí oborů manuálem Frascati. Prof. Polívka sdělil, že by mělo být možné požádat oficiálně o úpravu Frascati manuálu v rámci aktualizace. Druhá možnost je doplňovat do RIV další obory/podoboru. Jedná se o technickou úpravu RIVu, což může přinést mnoho žádostí o vytvoření podoboru. Je to nesystémové řešení, které navíc zkomplikuje zahraniční benchmark. Prof. Jurajda sdělil, že požadavek na doplnění oborů byl sdělen zástupci resortů na schůzce s paní ministryní. Považuje druhou variantu řešení za problematickou - kdo bude definovat, že výsledek spadá skutečně např. do obranného výzkumu. Podle sdělení paní náměstkyně Havlíkové v současné době OECD neplánuje úpravu Frascati manuálu. KHV podporuje variantu 1 a navrhuje, aby byly relevantní podněty pro aktualizaci Frascati manuálu shromážděny a následně prostřednictvím prof. Jurajdy zaslány členovi OECD k vyjádření o doporučení dalšího postupu.

Ad 5e) Prof. Polívka krátce informoval o nově vyhlášené výzvě pro dva nové členy/členky Komise (přírodní vědy, aplikované technické vědy).

Ad 5f) Prof. Polívka informoval, že vznikla pracovní skupina k Modulu M1 metodiky. První jednání bylo 30. 6. 2022. V červnu pracovní skupina navrhla a následně KHV a Rada schválila zvýšení limitu pro výpočet přihlašovaných výsledků z 10 mil. na 15 mil. na jeden výsledek. Vznela požadavek na rozlišení, zda je výsledek v základní nebo v posilující kvótě a na zveřejnění výsledků dobré praxe, které by byly rozděleny podle panelů. Je připravena tabulka s příkladnými hodnoceními výsledků s rozlišením příkladů výsledků hodnocených podle kritérií pro přínos k poznání a společenská relevance. Zveřejněny by byly výsledky se známkou 1,2,3. Další schůzka pracovní skupiny se uskuteční 6. 10. 2022.

Ad 5g) Prof. Polívka informoval, že Oborová portfolia VO zpracovává KAPR (CERGE). Do Modulu 1 jsou zahrnuty výsledky z hodnocení H18-H20. Prof. Jurajda informoval, že UK v pilotním šetření oborových kapacit zaslala dva oborové profily (podle počtu autorů a podle DKRVO) a objasnil problematiku oborových portfolií VO z širšího hlediska. Navrhl, aby existující srovnání byla představena na setkání s rektory a po jejich komentářích šel podklad zpět na KHV. Dr. Miholová sdělila, že bude třeba aktualizovat oba další zdroje, kromě zjištění oborového portfolií VO. KAPRU byl zaslán již výstup z hodnocení M1. Prof. Polívka vnesl dotaz, zda tento materiál po úpravě dát předsedům panelů pro další jednání tripartit. Dr. Miholová navrhla, aby byl výstup nejprve podrobně prodiskutován na KHV. Prof. Jurajda sdělil, že se jedná o pilotní projekt, předsedové panelů by měli

mít možnost se zapojit do diskuze, nikoliv povinnost. Prof. Polívka informoval, že po aktualizaci dat bude materiál předložen na pracovní skupinu 6. 10. 2022, následně na KHV 10. 10. 2022. KHV souhlasí s využíváním oborových kapacit a s následnou spoluprací nad výstupy.

Ad 5h) Příklady dobré praxe v hodnocení jsou již viditelné v aplikaci SKV pro hodnotitele. V současnosti se pracuje na tom, aby byly příklady viditelné i pro předkladatele výsledků (viz bod 5f). Dokument bude přeložen Radě ke schválení. KHV souhlasí, aby dokument byl předložen Radě ke schválení a následně zveřejněn.

Ad 6) Prof. Polívka informoval, že u nás existuje 56 výzkumných infrastruktur, které jsou financovány speciálním způsobem. Je třeba doplnit metodiku hodnocení VI, pomocí které bude zjišťována relevance výzkumu pro ČR, zda výzkumné infrastruktury vykonávají činnost, ke které byly vytvořeny atd. Prof. Jurajda informoval, že si Rada k tomuto tématu vytvořila pracovní skupinu (doc. Hajdúch, prof. Polívka, prof. Jurajda). Dále sdělil, že KHV bude o činnosti této pracovní skupiny informovat. Prof. Polívka sdělil, že výzkumné infrastruktury v současnosti zadávají záznamy do RIV. Analýza dedikací u výzkumných infrastruktur může proběhnout v polovině/ na podzim příštího roku. Dr. Nekorjak navrhl vhodný termín pro realizaci takové analýzy na léto.

Ad 7) Ing. Rychtařík informoval o úpravách IS VaVal s tím, že do konce tohoto měsíce musí být navrženy změny IS VaVal pro příští rok a následně předloženy Radě ke schválení. Dále informoval, že výsledky předávané výzkumnými infrastrukturami evidované v RIV jsou zpětně upravovány v řádech jednotek. Prof. Polívka sdělil, že toto téma otevře na jednání s MŠMT. Ing. Rychtařík dále uvedl, že bude nutné nominovat nového zpravodaje IS VaVal.

Ad 8) Prof. Polívka navrhl, aby byl na příští jednání byl zařazen dokument „Agreement on reforming Research Assessment“ (ARRA), který se týká hodnocení výzkumu v evropském prostoru.

Příští řádné 147. jednání se koná dne **10. 10. 2022 od 13.00** hod, forma online via aplikaci Webex.

V Praze dne 12. září 2022

Zapsala: J. Frantíková

Schválil: T. Polívka